

Utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget

Vår ref.: 2020/17
Dato: 06.05.2020

Høringsinnspill kompetansereformen «Lære hele livet»

«Lære hele livet» har som mål at ingen skal gå ut på dato på grunn av manglende kompetanse, og at arbeidslivet skal få tilgang til den kompetansen det er behov for. For å nå disse ambisiøse målene mener Teknologirådet at en større del av løftet må skje digitalt.

Ifølge OECD vil jobbene til 1 av 3 nordmenn endres radikalt i årene som kommer. Dette vil føre til økende etterspørsel av ny kompetanse, og det vil bli behov for læringstilbud som er fleksible og arbeidsnære, og samtidig kan tilbys i stort volum. Nettopp muligheten til skalering av digitale tjenester har vært demonstrert de siste ukene. Utbredelsen av nettbasert læring i Norge var beskjeden inntil utbruddet av Covid-19, men er nå en del av hverdagen til hundretusener av skoleelever og studenter.

Kap. 4: Stimulere til mer etterspørsel etter kompetanseutvikling

Regjeringen ønsker å videreføre støtteordningene for utvikling av fleksible videreutdanningstilbud gjennom det foreslåtte Kompetansprogrammet (kap. 4.2.2.). Selv om tidligere erfaringer har vært gode, har Diku [påpekt](#) at mange av prosjektene er basert på fysiske samlinger. I en videreføring av ordningen er det nødvendig at fleksible og digitale tilbud prioriteres høyere, for å gi fart til digitaliseringsarbeidet hos tilbyderne.

Økt eierskap til egen kompetanse vil kunne motivere den enkelte til å fortsette å bygge kompetanse gjennom arbeidslivet. Vi foreslår derfor at alle innbyggere får en personlig læringskonto hvor dokumentasjon på både utdanning og læring samles.

Flere land, som Frankrike og Singapore, stimulerer etterspørselssiden ved å gi innbyggerne direkte økonomiske insentiver gjennom slike læringskontoer. Regjeringen bør vurdere utprøving av dette i Norge, for eksempel gjennom «Utprøving av insentivordninger for livslang læring» (kap. 4.2.4).

Kap. 5: Åpne utdanningssystemet for livslang læring

Kompetansereformen slår fast at fagskoler, universiteter og høyskoler er de best egnede leverandørene av oppdaterte tilbud rettet mot faglærte og høyt utdannede (side 8).

Vi er enig i at disse tilbyderne er viktige aktører for livslang læring, men universiteter og høyskoler før Covid-19 har vært tilbakeholdne med å utvikle digitale og nettbaserte tilbud. Lite har skjedd siden [MOOC-utvalget](#) leverte sine anbefalinger i 2014. En revidert digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren bør derfor inneholde konkrete satsinger på utvikling av digitale og fleksible tilbud.

Samtidig har Norge et godt etablert miljø av selskaper innenfor læringsteknologi, som kan utfylle UH-sektoren på en god måte. Disse aktørene har utgangspunkt i det digitale, og er dermed godt rustet til å bidra til et digitalt løft på tilbuds-siden. [EU](#) fremhever de nordiske landene som særlig ledende på dette området.

Vi mener derfor reformen bør favne bredere når det gjelder tilbydere, og også inkludere aktører utenfor utdanningssystemet, for eksempel når det gjelder hvem som får tilgang til støtteordninger. Bedre tilrettelegging for norske tilbydere vil gi styrke en bransje hvor Norge allerede har et godt utgangspunkt.

Alternativet er at internasjonale plattformselskaper tar over større deler av det norske markedet. Nærmere 100 000 nordmenn bruker allerede digitale læringsopplegg fra de internasjonale tilbydere edX og Coursera. Dermed vil også data fra norske brukere som kan gi innsikt i kompetansebehov og -utvikling forsvinne ut av landet

Kap. 6: Bedre kobling mellom tilbud om og etterspørsel etter kompetanseutvikling

Regjeringen vil ta initiativ til å utvikle en digital kompetanseplattform (kap 6.1.1). Målet er at det skal bli lettere for tilbyderne å få oversikt over hva virksomhetene har behov for, og samtidig at arbeidstakere og arbeidsgivere enklere skal finne relevante tilbud.

I meldingen beskrives plattformen som en informasjonstjeneste. Her mener Teknologirådet at regjeringen må være langt mer ambisiøs, og i tillegg utforme plattformen som en infrastruktur for publisering og bruk av digitale læringsopplegg fra en rekke ulike tilbydere.

Flere land har etablert slike nasjonale læringsplattformer for sine innbyggere og virksomheter. Den franske plattformen [FUN-MOOC](#) inneholder i dag nærmere 550 åpne nettkurs, fra 135 ulike tilbydere. I tillegg kan virksomheter (mot betaling) få tildelt et [internt område](#) på plattformen. Her kan de samarbeide med tilbydere om skreddersydde læringsopplegg etter sine behov. Tilgang til slik infrastruktur vil være særlig nyttig for små og mellomstore bedrifter, som ellers ikke ville hatt ressurser til å utvikle dette internt.

I tillegg til enkel tilgang til læring, er dokumentasjon av kompetansen man oppnår viktig. Her har meldingen en smal tilnærming. Også læring fra tilbydere utenfor utdanningssystemet må dokumenteres ordentlig. En kompetanseplattform bør tilby digitale kompetansebevis som gjør det mulig for hver enkelt å bygge opp en variert kompetanseprofil, som deretter kan deles med aktuelle arbeidsgivere eller andre ved behov. Kompetansebevisene vil ikke være en erstatning for dagens vitnemål, men kan gi bedre beskrivelse av den kunnskapen man opparbeider seg utenfor det tradisjonelle utdanningssystemet.

Med vennlig hilsen

Tore Tennø
Direktør

Marianne Barland
Senior prosjektleder